

Tämän hetken amerikkalainen sarjakuva-
 va-underground on täynnä piirtäjiä ja
 käsikirjoittajia, jotka haluavat kertoa
 sen juuri niin kuin se tapahtui, mitään
 lisäämättä ja mitään pois jättämättä.
 Mary Fleener valottaa aurinkoisen Ka-
 lifornian varjopuolia. Chester Brown
 tunnustaa Playboy-addiktionsa. Seth
 paljastaa kuinka hän suuteli pomonsa
 vaimoa. Alice Kominsky- Crumb tus-
 kailee keski-ikänsä. Spain Rodriquez
 muistelee 50- lukuaan. Joe Matt le-
 väyttää koko surkeutensa sarjakuvia
 lukevan maailman sääliteltäväksi.

Ammatti:

PAAVINUSKOISET Robert Crumb ja nykyisin aivan suotta unohtettu Justin Green ripittäytyivät sarjakuviansa kautta jo 60-luvulla. Murta täydellisen, sataprosenttisen arkisuuden kohotti taitteeksi Harvey Pekar, joka yhä käsikirjoittaa hamaan ja sinisen eri sävyjä toistavaa elämänsä piirtäjien puurrettavaksi.

Pekar kirjoitti sarjakuvamuotoisen esipuheen Real Stuff-nimisen lehden ensimmäiseen numeroon. Muut käsikirjoitukset kynäili Dennis P. Eichhorn. Urheilijapoka auttoi ystävänsä.

Noin viisikymppinen Eichhorn kuuluu samaan miespolveen kuin kuuluisampi kollegansa. Myös Eichhorn jättää piirtämisen niille jotka sen osaavat. Miesten välillä on erojakin - onneksi. Toisin kuin Pekar Eichhorn ei suhtaudu itseensä ja taiteeseensa pönäkällä kuolemanvakavimella. Eichhorn on oivaltanut Pekarista paremmin välineensä ominaisuuteen:

Eichhorn & Doucet

tekstin ja kuvan yhteispelin. Eichhornin käsikirjoituksia toteuttavat ilahduttavan usein nyky-undergroundin parhaat kyvyt.

Toki Eichhornin töihin mahtuu väljähtyneitäkin käänteitä ja yliolkaista piirräntää, mutta keskiarvo on hyvä, varsinkin kun muistaa, että hän on työstänyt kolmessa vuodessa noin 350 sivua käsikirjoituksia. Yleensä Eichhorn noudattaa

turvallista alku/keskikohta/loppu-kaavaa tai siten hän kertoo lyhyen mutta opettavaisen anekdootin.

Myös aiheet ovat perinteisiä ja miehellekääntä: Seksiä, huumeita ja viinaa, urheilua, pikkuriikkisuutta, punkkojunkkarointia ja yleensäkin typerää käytöstä. Kipeiden ihmissuhdevuodastusten ystävä pettyvät. Ilmeisesti Eichhorn haluaa pitää omimmat asiansa ominaan.

Sarjakuvanturkijan näkökulmasta on luultavasti pelkästään hyvä, että Eichhorn käytti yli 40 ensimmäistä vuottaan aineiston hankintaan. Mikä hänet lopulta sai aloittamaan elämänsä sarjakuvittamisen? Harvey Pekarin esimerkkikö?

"Aloin käsikirjoittaa omaelämäkerrallisia sar-

jakuvia sattumalta. Olin seattlelaisen Rocket-lehden päätoimittaja ja me julkaisimme toisinaan Pekar ja Crumbin yhteistyösarjoja. Tiesin siis Pekar sarjoista, samoin Crumbin omista töistään ja Justin Greenin sarjoista. Sitten Caryl Moisewitsch voitti Rocketin kuvataidekilpailun ja tuli käymään Seattlesta. Keskustelimme pitkään ja hän lupautui piirtämään yhden kertomukseni. Siitä tuli *Fatal Fellatio*. Myöhemmin Michael Dougan, joka myös asui Seattlesta, tarjoutui piirtämään erään toisen jutun. Se oli *Dennis The Sullen Menace*. Molemmat julkaistiin *Weirdossa*. Fatal Fellatio on harvinaisen jyrkävä käsikirjoitusdebyytti, kertomus fellaatioon erikoistuneesta raajarikosta prostituoidusta ja hänen satunnaisesta asiakkaastaan. Kerankin kuoleman ja seksin yhdistäminen ei maistu liikaa sisällä istuneiden neuroottisten romantikkojen hourailulta. Moisewitschin raa'an räjähtävä piirräntä korostaa tarinan synkkää sanomaa. Douganin kuvittama vankilakertomus on aivan yhtä karu ja vaikuttava.

"Sitten Jim Woodring - hän oli juuri muut-
 tanut Seattleen - ehdotti lehden kokoamista. Ky-
 säisin Gary Grothilta, tuore seattlelainen muu-
 ten hankin, mahdollisko Fantagraphics olla kiin-
 nostunut. Gary vastasi myöntävästi ja teimme so-
 pimuksen kynnenestä Real Stuffin numerosta."

Monet Eichhornin työt käsittelevät seksiä, mutta kokonaan sukupuoliasioihin panostavan kakkoslehden Real Smutlin perustaminen oli yl-

Eichhorn & Moisewitsch

Sarjakuvakäsikirjoittaja

lätys, varsinkaan kun se ei juuri poikkea Real Stuffista. Tuliko aloite Smutlin julkaisemiseen kustantajalta vai käsikirjoittajalta?

"Ehdotin sitä itse kun seksiaiheisia sarjoja tuntui syntyvän. Ahuksi sovittiin kolmesta lehdestä. Fantagraphicsin porno-osasto Eros alkoi julkaista sitä. Osittain tarkoitukseni oli parodioida ja mollata Erosin muita lehtiä, joista suurin osa on mielestäni täysin mitättömiä tekeleitä."

"Real Stuffin sopimusta jatkettiin alkanen 20:een numeroon ja Real Smutlin kuuteen. Kuusi saikin riittää sillä siinä ei kuulemma ollut tarpeeksi runkkupotentiaalia. Eroksesta - siis Garyllä - meni niin kauan vitsin tajuamiseen."

Jos sarjakuviin on uskomista, Eichhorn on viettänyt hyvin vaiheikasta ja vaarallistakin elämää. Joskus hän tuntuu luottavan liikaakin rämpäisen nuoruutensa kiinnostavuuteen. Kumpi on lopulta tärkeämpi, totuudenmukaisuus vai hyvä tarina?

"Sarjakuvassa totuus, niin tärkeä asia kuin se yleensä ottaen onkin, ei merkitse paljonkaan ilman hyvää tarinaa. Ne kulkevat yhtä jalkaa. Ja usein totuus sellaisenaan on melkein liian uskomaton ollakseen totta."

Peter Bagge, Julie Doucet, Mark Zingarelli, Caryl Moisewitsch, Michael Dougan, J.R. Williams, Gene Fama, Lloyd Dangle, Chester Brown, Seth, Roberta Gregory, Donna Barr ja Aline Kominsky-Crumb kuuluvat Eichhornin artistikatraaseen.

Lisäksi Charles Burns, Jaime Hernandez, Carol Lay, Jim Woodring, Daniel Clowes ja Shary Flenniken ovat taiteilleet kansikuvia. Entä puutelista?

"On ollut aikamoinen onni tehdä töitä kaikkien näiden lahjakkuuksien kanssa. Olisi ollut hienoa saada Crumb tekemään kansin, mutta en kuole surun vaikke se ei otuisiutisikaan. Ei minulla ole varsinaista puutelistaa."

Dougan ja Williams ovat Real Stuffin ahkerimmat piirtäjät ja heidän kanssaan tehdyt sarjat myös toimivat selvästi keskimääräistä paremmin. Itsekin pätevinä käsikirjoittajina tunnetut Bagge, Doucet, Seth ja Dangle erottuvat edukseen. Onko Eichhorn liian diplomaattinen nimeäkseen omia mielipiirtäjiään?

"Melkein kaikki piirtäjät tuovat prosessiin jotain omaa ja ainutlaatuista. Teen mielelläni töitä Carol Swainin kanssa. Arvostan kovasti Holly Tuttlea. Peter Kuperin piirtämä *Cold plutonium Sweat* (Real Smut 3) on yksi suosikeista-

ni. Käsikirjoitan mielelläni Mary Fleenerille. Gene Fama on todellinen löytö. Samoin René French. Ja Howard Chackowicz. Julie Doucet on äärettömän lahjakas, samoin Drew Friedman. Michael Dougan on etevä... Mark Zingarelli... Mike Jackson... Paha siitä on suosikkeja poimia."

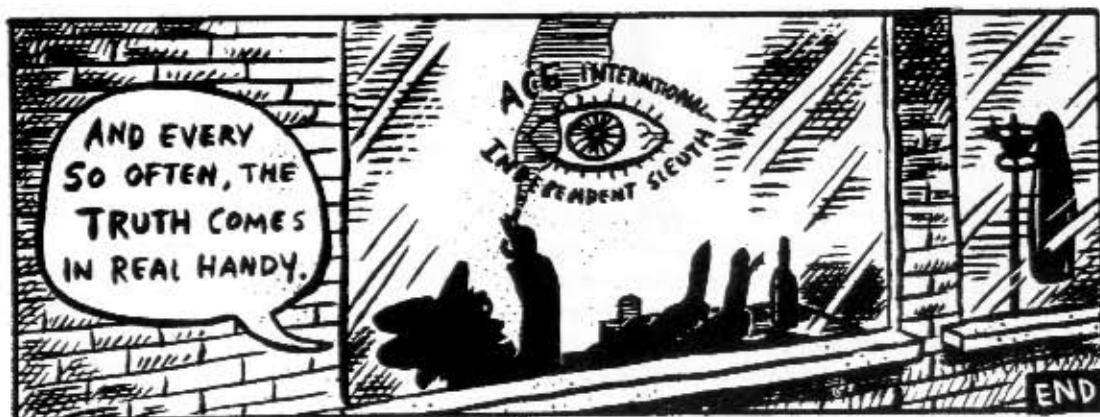
Tuntemattomista tekijöistä pistää silmään ni-

Eichhorn & Fama

merkki Mats, jonka tyyli näyttää Clowesin, Doucet'n ja Kazin risteytykseltä. Kuka hän mahtaa olla?

"Mats on Mats Stromberg. Hän asuu San Franciscossa ja on juuri julkaissut sarjakuvakokoelman nimeltä Prego. Hän on myös frisco-laisen *FLth*-lehden sarjakuvatoimittaja. Taitava kaveri, eikö vain?"

Eichhorn & Dangle

Miten käsikirjoittajan ja piirtäjien yhteistyö sujuu käytännössä?

"Eri tavalla eri ihmisten kanssa. Perustana on yksityiskohtainen käsikirjoitus. Teen joillekin ruutujaon ja ylimalkaisia luonnoksia. Toiset eivät halua sitä. Muutavat lähettävät ensin lyijykynäluonnoksensa nähtäväksi. Oikeastaan vasta opettelen tätä prosessia, niin kuin useimmat piirtäjätkin. Todelliset anomattilaiset kuten Peter Bagge ja J.R. Williams eivät juuri kaipaa opastusta. Yritän antaa piirtäjille niin paljon vapautta kuin he haluavat. Jotkut eivät halua lainkaan."

Stuff/Smut-piirtäjiä on kynumeniä ja monet ovat tehneet Eichhornin kanssa vain sarjan tai pari. Kirjoittajan ja piirtäjän työsuhte ei hioudu

saumattomaksi käden käänteessä. Sarjakuvien taso heittelehtii väkisinikin erinomaisesta välttävään. Jouduko käsikirjoittaja usein pettymään lopputulokseen?

"Toisinaan valmis sarjakuva on minulle melkoinen shokki, mutta eihän yllätyksistä häitä ole. No, onhan niitä pettymyksiäkin tullut."

Eichhorn paiskii töitä kunnioitettavaa tahtia. En-

simmäinen Real Stuff ilmestyi kolme vuotta sitten ja viimeisin Suomeen ehtinyt on numero 11. Smutteja on ilmestynyt ainakin kolme. Kuinka kauan moinen voi jatkua?

"Luulisin pystyväni jatkamaan aika pitkään... Ainakin 24 tai 30 Real Stuffia. Lisäksi Starhead julkaisee pian Real Schmuck 1:n josta selviää miten typerä olen joskus ollut. Mukana on yksi sarja jota Fantagraphics ei halunnut julkaista. Kyllä minulla ideoita riittää."

P.Kallio

SARJAKUVA ON LIKE

Miller, König,
Crumb, Mathieu,
Herdandez, Moore,
Cosey, Pystynen,
Palsa...

KIRJA ON LIKE

Syksyllä:
Jim Thompson,
Alfred Bester,
Jean Genet...

Eliittiä:
Nick Cave,
Joseph Conrad,
Georges Perec,
Nathaniel Hawthorne...

SILKKA JÄRISTYSTÄ
MAAN JOHTAVA KIRJATALO

LIKE

PL 318, 00171 Hki,
puh. (90) 135 1385,
Fax (90) 135 1372